

ENERGY EFFICIENCY WATCH

Πολιτικές Ενεργειακής Απόδοσης στην Ευρώπη

Ανάλυση των Εθνικών Σχεδίων Ενεργειακής Απόδοσης
και των Πολιτικών στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. 2014

Έκθεση Χώρας

Κύπρος

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Κύρια Σημεία και Προτάσεις

Η έκθεση αυτή είναι μία από τις 28 Εκθέσεις Χώρας που εκδόθηκαν το 2015 από το πρόγραμμα Energy Efficiency Watch (EEW). Εξετάζει

- 1) τις αλλαγές σε πολιτικές που υλοποιήθηκαν από το 2011 από τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. (ΚΜ) και των σχεδίων τους, με βάση τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Ενεργειακή Απόδοση (ΕΣΔΕΑ) που εκδόθηκαν το 2014 και άλλων επίσημων εγγράφων, καθώς και
- 2) την ανατροφοδότηση που ελήφθη από την ποσοτική δημοσκόπηση και από συνεντεύξεις ειδικών για την πραγματική εικόνα της αποτελεσματικής υλοποίησης πολιτικών (βλέπε περισσότερα στη διεύθυνση www.energy-efficiency-watch.org).

Με βάση αυτά τα αποτελέσματα, κάνει προτάσεις για την περαιτέρω βελτίωση των τομεακών και συνολικών πολιτικών ενεργειακής απόδοσης.

Επισκόπηση των Ευρημάτων

Με βάση τον έλεγχο των ΕΣΔΕΑ και τη γνώμη των Κύπριων ειδικών, η Κύπρος παρουσιάζει καλή πρόοδο μετά το δεύτερο ΕΣΔΕΑ. Σχετικά, έχει παρουσιάσει τη μεγαλύτερη αύξηση στην πρόοδο των πολιτικών ενεργειακής απόδοσης από όλα τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. σε σύγκριση με τα τρία προηγούμενα έτη: ο δείκτης προόδου της χώρας ανέβηκε από την 22^η θέση από τις 27 το 2012 στην 5^η από τις 28 στην έρευνα που διεξήχθη το 2015 (για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε ενότητα «Βελτιώσεις Πολιτικών σύμφωνα με την Έρευνα Ειδικών»).

Η Κύπρος έχει έναν εθνικό στόχο να μειώσει την συνολική ενεργειακή κατανάλωση κατά 10% μέχρι το 2016 (βάσει τα επίπεδα του 2005). Το 2010, ο ενδιάμεσος στόχος μείωσης της τάξεως του 3.3% ξεπεράστηκε (3.57%) και αναμένεται ότι ο στόχος του 2016 θα επιτευχθεί με βάση τα μέτρα που υλοποιήθηκαν κατά τα έτη 2004-2010. Το Υπουργείο Ενέργειας, Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού είναι υπεύθυνο για την ενεργειακή απόδοση.

Ως απάντηση στην οικονομική κρίση, μία ομάδα υποστήριξης της Ε.Ε. δημιουργήθηκε, η οποία ασχολείται με προγράμματα υποστήριξης και εθνικών διορθώσεων. Η ενέργεια είναι επίσης μέρος των προγραμμάτων της. Το έργο της ομάδας υποστήριξης σε αυτό το πεδίο αξιολογείται ως πολύ καλό από Κύπριους ειδικούς.

Η ενημέρωση σχετικά με την ενεργειακή απόδοση και με τα οφέλη της στην τοπική κοινότητα αυξάνεται στην Κύπρο. Αρκετές τοπικές αρχές (δήμοι και κοινότητες) αναπτύσσουν μακροχρόνια οράματα και στρατηγικές. Συγκεκριμένα, 23 τοπικές αρχές έχουν υπογράψει το Σύμφωνο των Δημάρχων και παρέδωσαν Σχέδια Δράσης Βιώσιμης Ενέργειας με την τεχνική υποστήριξη του Ενεργειακού Γραφείου Κυπρίων Πολιτών. Αυτά τα σχέδια δράσης σημαίνουν μειώσεις σε εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) κατά 598 815 τόνους μέχρι το 2020 από την υλοποίησή τους. Ωστόσο, μία εθνική μακροχρόνια στρατηγική λείπει. Η κινητήρια δύναμη για την πολιτική ενεργειακής απόδοσης στην Κύπρο είναι οι οδηγίες της Ε.Ε.

Η Κύπρος υιοθέτησε έναν κανονισμό για τις Εταιρίες Υπηρεσιών Ενέργειας (EYE) το 2014 και τον Οκτώβριο του 2015, είκοσι EYE εγγράφηκαν. Αναμένεται ότι ο αριθμός αυτός θα αυξηθεί.

Τομεακή Πρόοδος

Η τομεακή πρόοδος των πολιτικών περιγράφεται παρακάτω:

- Το **κυβερνητικό πλαίσιο** παρέχεται από τον κανονισμό περί παρόχων υπηρεσιών ενέργειας, τη νομοθεσία περί ενεργειακών ελέγχων (συμπερ. εκπαίδευσης και αδειοδότησης των ελεγκτών) και περί συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης για δημόσια κτίρια. Ένα Εθνικό Πρόγραμμα Ενεργειακής Απόδοσης θα αναπτυχθεί για να επιτευχθεί ο στόχος εξοικονόμησης ενέργειας του Άρθρου 7 της Οδηγίας περί Ενεργειακής Απόδοσης (ΟΕΑ) μέσω εναλλακτικών μέτρων. Το Ίδρυμα Ενέργειας Κύπρου, το οποίο συντόνιζε τα προγράμματα ενεργειακής απόδοσης και ήταν υπεύθυνο για τις δραστηριότητες διάδοσης, τερμάτισε τη λειτουργία του τον Μάρτιο 2015. Τα προγράμματα επιχορηγήσεων υπό το Ειδικό Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας σταμάτησαν κυρίως το 2013, ωστόσο το εισόδημα από τα δικαιώματα εκπομπής (περ. 3 εκατομμύρια ευρώ το 2015) θα διατεθεί εν μέρει για το Ταμείο στο μέλλον.

- Η πρόοδος στον **δημόσιο τομέα** είναι ανάμεικτη. Ενώ τα προγράμματα επιχορηγήσεων για μία στρατηγική δημοσίου τομέα έληξαν το 2013, οι απαιτήσεις για ενεργειακή απόδοση κτιρίων με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας για δημόσια κτίρια έχουν υλοποιηθεί και θα εκτελεστούν το 2019, σύμφωνα με την Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοσης Κτιρίων (ΟΕΑΚ). Επί του παρόντος, κανένα χρηματοδοτικό πρόγραμμα δεν είναι διαθέσιμο για δημόσια κτίρια. Η κύρια υποστήριξη θα προέλθει από Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε.. Το Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών ξεκίνησε έναν διαγωνισμό για τον οδικό φωτισμό ενεργειακής απόδοσης σε 20 τοπικές αρχές στην Κύπρο τον Αύγουστο 2015. Πράσινες κατευθυντήριες γραμμές για τις δημόσιες συμβάσεις έχουν εισαχθεί.
- Στον **τομέα οικιστικών κτιρίων**, ένα νέο πρόγραμμα υποστήριξης «I renovate – I save» εισήχθη για την ενεργειακή ανακαίνιση των οικιών και των εμπορικών κτιρίων. Το πρόγραμμα έχει ένα προϋπολογισμό γύρω στα 33 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2014-2020 και χρηματοδοτείται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. Το πρόγραμμα εισάγει την ενεργειακή ανακαίνιση σαν ένα πακέτο μέτρων ενεργειακής απόδοσης και παρέχει χρηματοδότηση της τάξεων του 50% ή 75% των επιλέξιμων κοστών ανάλογα με την ευπάθεια του αιτούντος και των βελτιώσεων που έχουν επιτευχθεί. Για ευπαθείς οικογένειες και για βελτιώσεις σε πρότυπα κτιρίων με μηδενική κατανάλωση ενέργειας, η χρηματοδότηση φτάνει το 75%. Επιπλέον, η εκπαίδευση και η αδειοδότηση των ελεγκτών ενέργειας ξεκίνησε το 2013 και μερικά πιλοτικά έργα για κτίρια με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας έχουν προγραμματιστεί.
- Οι Οδηγίες της Ε.Ε. (Οδηγία για τον Οικολογικό Σχεδιασμό και Οδηγία για την Επισήμανση της Κατανάλωσης Ενέργειας) έχουν λήξει, αλλά κανένα νέο μέτρο δεν έχει υλοποιηθεί στον τομέα των **οικιακών συσκευών**.
- Για τον **βιομηχανικό και τριτογενή τομέα**, η Κύπρος έληξε τους ενεργειακούς ελέγχους σύμφωνα με το Άρθρο 8 της ΟΕΑ για μεγάλες επιχειρήσεις, ωστόσο ξεκάθαροι στόχοι για εταιρίες ή προγράμματα οικονομικής υποστήριξης για μέτρα ενεργειακής απόδοσης απουσιάζουν.
- Στον τομέα μεταφορών, ένα πρωταρχικό πακέτο πολιτικής ενεργειακής απόδοσης είναι απόν, παρόλο που ο τομέας καταναλώνει την περισσότερη ενέργεια στην Κύπρο. Ωστόσο, κάποιες βελτιώσεις στις πολιτικές έχουν γίνει. Υπάρχει ένας ετήσιος φόρος οχημάτων με βάση τις εκπομπές CO₂, ο οποίος είναι υποχρεωτικός από το 2013 για να υπάρχει κίνητρο για περισσότερο αποδοτικά αυτοκίνητα, έγινε μία αύξηση στη φορολογία καυσίμων το 2013 και το 2014 καθώς και επένδυση στις υποδομές που παρέχει καινούρια λεωφορεία και καλύτερα δρομολόγια. Μελέτες σκοπιμότητας διεξάγονται για την εισαγωγή μιας γραμμής τραμ στην ευθύτερη περιοχή της Λευκωσίας.

Προτάσεις

Περεταίρω βελτιώσεις στο πακέτο πολιτικών θα μπορούσαν να είναι οι ακόλουθες:

- Δεδομένου του τρέχοντος πολιτικού και θεσμικού πλαισίου, οι ειδικοί θεωρούν την υλοποίηση της ΟΕΑ ως μεγάλη πρόκληση. Σε σχέση με το **κυβερνητικό πλαίσιο**, η κυβέρνηση θα πρέπει να αναπτύξει ένα εθνικό, μακροχρόνιο όραμα και μία συστηματική στρατηγική για ενεργειακή απόδοση, η οποία θα υποστηρίζεται από ένα ταμείο ενεργειακής απόδοσης ή από ένα πρόγραμμα υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης. Θα πρέπει επίσης να επισημαίνει τον ρόλο των τοπικών αρχών για τον Σχεδιασμό Δράσης Βιώσιμης Ενέργειας και να κλιμακώσει την υποστήριξη.
- Ο **δημόσιος τομέας** υπέφερε από την οικονομική κρίση. Νέα προγράμματα χρηματοδότησης πρέπει να αναπτυχθούν για να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση σε αυτόν τον τομέα και να πραγματοποιήσει τον στόχο ανακαίνισης της τάξεως των 3% για τα δημόσια κτίρια.
- Η ενεργειακή απόδοση των υφιστάμενων **κτιρίων** στον οικιακό τομέα παραμένει φτωχή. Προγράμματα οικονομικών κινήτρων για ενεργειακούς ελέγχους και οικονομικές ευκαιρίες για κύριες επενδύσεις καθώς και πληροφοριακές καμπάνιες θα πρέπει να κλιμακωθούν. Επίσης, η μόρφωση και η εκπαίδευση επαγγελματιών θα πρέπει να επεκταθεί.
- Επιπλέον, περεταίρω ενημερωτικές καμπάνιες για ενεργειακά αποδοτικές **οικιακές συσκευές** είναι απαραίτητες. Γενικά, περεταίρω έμφαση στην πληροφόρηση, στη μόρφωση και στην ενημέρωση θα πρέπει να δοθεί και να υποστηρίζεται από την κυβέρνηση.

- Υπάρχει μία σημαντική δυνατότητα για εξοικονόμηση ηλεκτρικού ρεύματος στον **τομέα της βιομηχανίας και στον τριτογενή τομέα**. Μέχρι στιγμής, η φιλοδοξία για πραγματοποίηση αυτής της εξοικονόμησης είναι σε χαμηλά επίπεδα. Επομένως, μία αλλαγή στην ενεργειακή κουλτούρα χρειάζεται. Εθελοντικές δεσμεύσεις και δίκτυα ενεργειακής απόδοσης θα μπορούσαν να αυξήσουν την ενημέρωση των εταιριών και να τους δοθούν περισσότερα κίνητρα για να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση. Ο ξενοδοχειακός τομέας είναι πολύ σημαντικός στην Κύπρο και μπορεί να γίνει ένα μοντέλο προς μίμηση για την ενεργειακή απόδοση. Προγράμματα στρατηγικής και οράματος χρειάζονται για να μειωθεί η κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος και η αύξηση της ενημέρωσης.
- Επίσης, το πακέτο πολιτικών στον **τομέα μεταφορών** θα πρέπει να επεκταθεί. Ένα καλό σημείο έναρξης είναι η περεταίρω ενθάρρυνση αλλαγής του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών.

Βελτιώσεις Πολιτικών σύμφωνα με Επίσημα Έγγραφα

Ο επόμενος πίνακας παρουσιάζει 1) τις πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011 στην Κύπρο και 2) τις αλλαγές πολιτικών μετά το 2011. Οι πολιτικές παρατίθενται ως αποτέλεσμα ενός ελέγχου εγγράφων. Πρωταρχικά, ο έλεγχος έλαβε υπόψη το δεύτερο και τρίτο ΕΣΔΕΑ καθώς και τα Άρθρα 4, 5 και 7 της Οδηγίας Ενεργειακής Απόδοσης για να επιτευχθούν ουσιαστικά αποτελέσματα. Η βάση δεδομένων Odyssee Mure υπήρξε μία πολύτιμη πηγή πληροφοριών. Ανάλογα με την ποιότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνονται σε αυτά τα επίσημα έγγραφα, οι πολιτικές αναλύονται σύμφωνα με το αν συνεχίζονται, έχουν εγκαταλειφθεί / αποδυναμωθεί ή βελτιωθεί. Δεν ήταν δυνατή η αξιολόγηση για το πόσο καλά αυτές οι πολιτικές υλοποιήθηκαν και ποια αποτελέσματα πέτυχαν.

Οι αλλαγές στον σχεδιασμό πολιτικών παρουσιάζονται με τα παρακάτω σύμβολα:

- ○ σημαίνει ότι το μέτρο συνεχίζεται χωρίς σημαντικές αλλαγές,
- ✓ εμφανίζει ότι η πολιτική είναι καινούρια,
- Χ παρουσιάζει μία πολιτική που έχει εγκαταλειφθεί,
- ☑ δείχνει ότι η πολιτική συνεχίζεται και δεν έχει αποδυναμωθεί σημαντικά,
- ☒ δείχνει ότι μία πολιτική συνεχίζεται και ότι έχει αποδυναμωθεί σημαντικά.

Πρωταρχικό Πλαίσιο Διακυβέρνησης Ενεργειακής Απόδοσης

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Μακροπρόθεσμοι στόχοι ΕΑ και στρατηγική	<ul style="list-style-type: none"> • Ένας αρχικός στόχος εξοικονόμησης ενέργειας για το 2020 έχει καθοριστεί • Κάποιοι δήμοι και κάποιες κοινότητες έχουν καθορίσει στόχους για το 2020 	<ul style="list-style-type: none"> • ✓ Το Πρόγραμμα Εθνικής Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΕΑ) προετοιμάστηκε τον Δεκέμβρη 1013 (αναθεωρήθηκε το 2014), υποδεικνύοντας τα μέτρα που θα εφαρμοστούν για την επίτευξη του στόχου του Άρθρου 7 της ΟΕΑ.
Συμμετοχή μη κυβερνητικών παραγόντων και παραγόντων αγοράς, και υποεθνικών αρχών	<ul style="list-style-type: none"> • Σχέδια Δράσης των Δήμων και των κοινοτήτων έχουν σχεδιαστεί • Μερικές δραστηριότητες διάδοσης υπάρχουν 	<ul style="list-style-type: none"> • ☑ Πρόοδος στην υλοποίηση των Σχεδίων Δράσεις έχουν γίνει (π.χ. πιλοτικό έργο για τον φωτισμό οδών σε 20 τοπικές κοινότητες, πιστοποίηση ενέργειας δημοτικών κτιρίων) • ○ Δραστηριότητες διάδοσης συνεχίζονται π.χ. σε σχολεία, δημόσιες ημερίδες πληροφόρησης (π.χ. για επιχειρηματίες και οργανισμούς πιστώσεων)

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Οργανισμοί ενέργειας και οργανισμοί προστασίας κλίματος	<ul style="list-style-type: none"> • Ιδρύθηκε το Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών (συντονισμός των προγραμμάτων, διάδοση δραστηριοτήτων) 	<ul style="list-style-type: none"> • ✓ Το Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών τερμάτισε τη λειτουργία του τον Μάρτιο 2015
Χρηματοδότηση ΕΑ για συνολικό συντονισμό και χρηματοδότηση των πολιτικών και μέτρων	<ul style="list-style-type: none"> • Καθορίστηκε το Ειδικό Ταμείο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας. (Τα προγράμματα χρηματοδότησης σε όλους τους τομείς λειτουργούν από το ταμείο, το εισόδημα προέρχεται από πρόστιμα που εφαρμόζονται από την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος) 	<ul style="list-style-type: none"> • ☒ Τα περισσότερα προγράμματα επιχορήγησης σταμάτησαν το 2013 • Τα εισοδήματα από τα δικαιώματα εκπομπών θα χρησιμοποιηθούν εν μέρει για το Ειδικό Ταμείο στο μέλλον (2 εκατομμύρια ευρώ το 2015)
Πρόγραμμα υποχρέωσης ΕΑ, για συνολικό συντονισμό και χρηματοδότηση των πολιτικών και μέτρων	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> • Άρθρο 7 της ΟΕΑ θα εκπληρωθεί με τη βοήθεια εναλλακτικών στρατηγικών μέτρων
Ευνοϊκό πλαίσιο συνθηκών για υπηρεσίες ενέργειας	<ul style="list-style-type: none"> • Η Κύπρος έχει καθορίσει απαιτήσεις για τα προσόντα και την εκπαίδευση των ελεγκτών ενέργειας και έχει καθορίσει τα πρότυπα και τις αρχές που διέπουν την εργασία τους 	<ul style="list-style-type: none"> • ✓ Ο κανονισμός για παρόχους υπηρεσιών ενέργειας υιοθετήθηκε το 2014 • ✓ Η νομοθεσία για τους ελέγχους ενέργειας υιοθετήθηκε το 2012 (εκπαίδευση και αδειοδότηση ελεγκτών, διαδικασίες, προϋποθέσεις, κατευθυντήριες γραμμές, έλεγχος) • Η ενεργειακή αναβάθμιση δύο δημόσιων κτιρίων μέσω σύμβασης ενεργειακών επιδόσεων σχεδιάζεται επί του παρόντος
Ενεργειακή φορολογία υψηλότερη από τις ελάχιστες απαιτήσεις της Ε.Ε.	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα
Υποστήριξη Ε&Α	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Δημόσιος Τομέας

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Στρατηγική δημόσιου τομέα	<ul style="list-style-type: none"> • Απουσιάζει μία συγκεκριμένη Στρατηγική για τον Δημόσιο τομέα • Σχέδια Δράσης για δήμους και κοινότητες καλύπτουν επίσης τα δημόσια κτίρια • Η χρηματοδότηση των μέτρων στον δημόσιο τομέα είναι διαθέσιμη μέσω του Ειδικού Ταμείου • Υλοποιήθηκαν καμπάνιες πληροφόρησης 	<ul style="list-style-type: none"> • ✓ Το 2015, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορείου, Βιομηχανίας και Τουρισμού υπέβαλε μία Στρατηγική για τον Δημόσιο Τομέα σύμφωνα με την παράγραφο 6 του Άρθρου 5 της ΟΕΑ. 20 εκατομμύρια ευρώ έχουν διασφαλιστεί (Διαθρωτικά και Ευρωπαϊκά Ταμεία) • ○ Η υλοποίηση των Σχεδίων Δράσης από τοπικές αρχές έχει βελτιωθεί (π.χ. πιστοποίηση ενέργειας, θερμική μόνωση και νέες εγκαταστάσεις για θέρμανση / κλιματιστικά συστήματα σε κτίρια τοπικών αρχών) • Χ Τα σχετικά προγράμματα επιχορήγησης έληξαν το 2013 • ○ Οι καμπάνιες πληροφόρησης συνεχίζονται • Εναλλακτικές επιλογές χρηματοδότησης ερευνώνται επί του παρόντος, π.χ. ενεργειακή αναβάθμιση δύο δημόσιων κτηρίων μέσω σύμβασης ενεργειακών επιδόσεων
Σύναψη δημοσίων συμβάσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Ένα εθνικό σχέδιο δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις έχει υιοθετηθεί (π.χ. κριτήρια για διαδικασίες δημόσιου διαγωνισμού καθορισμένα) 	<ul style="list-style-type: none"> • ○ Σχέδιο δράσης για Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις καλύπτει τα ίδια προϊόντα (εξοπλισμός και αναλώσιμα γραφείου, ηλεκτρικές συσκευές και προϊόντα)
Δημόσια κτίρια	<ul style="list-style-type: none"> • Καινούρια και υπάρχοντα κτήρια καλύπτονται από το Σχέδιο Δράσης για Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις • Υπεύθυνοι εξοικονόμησης ενέργειας έχουν διοριστεί σε δημόσια κτίρια και σχολεία • Δρώμενα εξοικονόμησης ενέργειας οργανώνονται συχνά 	<ul style="list-style-type: none"> • ☑ Στο αναθεωρημένο Σχέδιο Δράσης για Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (2012-2014), οι στόχοι για καινούρια και ανακαινισμένα κτίρια έχουν καθοριστεί • Τέσσερα κτίρια έχουν αναβαθμιστεί εντός του προγράμματος για ενεργειακή απόδοση για κυβερνητικά κτίρια (συγχρηματοδοτείται από ταμεία της Ε.Ε.) • Εκτέλεση των προϋποθέσεων απόδοσης κτιρίων σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας για καινούρια δημόσια κτήρια από το 2018 • Το Άρθρο 5 της ΟΕΑ (3% ρυθμός ανακαίνισης) αναμένεται να ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία τον Οκτώβριο 2015
Υποστήριξη E&A	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Οικιστικός τομέας - Κτίρια

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Ελάχιστα Πρότυπα Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΠΕΑ)	<ul style="list-style-type: none"> ΕΠΕΑ έχουν καθοριστεί σύμφωνα με την Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων (ΟΕΑΚ) 	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Σταδιακή προώθηση των προϋποθέσεων, τελευταίες αναθεωρήσεις το 2013/2014 για κατοικίες, τεχνικά συστήματα (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων θέρμανσης, ψύξης, ζεστού νερού και μεγάλων κλιματιστικών συστημάτων), περαιτέρω αναθεώρηση σχεδιάζεται πριν το 2020 Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Δράσης Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (nZEB) , επιβάλλονται nZEB επιδόσεις για όλα τα καινούρια κτίρια μέχρι το 2020
Άλλη νομοθεσία	<ul style="list-style-type: none"> Κανονισμός που αφορά τη συντήρηση και την επιθεώρηση των λεβήτων, των εγκαταστάσεων θέρμανσης και των συστημάτων κλιματισμού. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Η υποχρεωτική περιοδική επιθεώρηση για συστήματα θέρμανσης και κλιματισμού συνεχίζεται, η αναθεώρηση του οδηγού επιθεώρησης έχει προγραμματιστεί Το προσχέδιο του κανονισμού που αφορά την εγκατάσταση και τη συντήρηση τεχνικών συστημάτων (κλιματισμού, θέρμανσης, ζεστού νερού, εξαερισμού), έχει προετοιμαστεί. Σχεδιάζεται να ψηφιστεί ως νόμος το 2016 Οι κανονισμοί που αφορούν την επιθεώρηση των συστημάτων κλιματισμού και λεβήτων βρίσκονται στη βουλή προς ψήφιση (επίλυση θεμάτων όπως προσόντα των ελεγκτών, μητρώο ελεγκτών)

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Επιχορήγηση, φορολογικά κίνητρα	<ul style="list-style-type: none"> • Προγράμματα επιχορήγησης για μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας στις υπάρχουσες κατοικίες και για θέρμανση RES και ψύξης στα υπάρχοντα και καινούρια κτίρια υπάρχει 	<ul style="list-style-type: none"> • Χ Προγράμματα επιχορήγησης που αφορούν τον οικιστικό τομέα έληξαν το 2013 • ✓ 33 εκατομμύρια ευρώ για ενεργειακή απόδοση και επενδύσεις ανανεώσιμης ενέργειας στα υπάρχοντα κτίρια (οικιστικά, εμπορικά) προγραμματίστηκαν (περίοδος 2014-2020, συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Συνοχής της Ε.Ε.). Επιχορήγηση της τάξεως του 50% ή 70% των επιλέξιμων κοστών. 1^η ειδοποίηση του Προγράμματος Επιχορήγησης αφορά κατοικίες με 8 εκατομμύρια ευρώ καλύπτεται, π.χ. έκδοση ΠΕΑ, υλικό αντικατάστασης, έξυπνοι μετρητές. Προϋπόθεση για χρηματοδότηση: Μέτρα οδηγούν σε εξοικονόμηση ενέργειας της τάξης του 40% στην συνολική εξοικονόμηση ενέργειας ή το ΠΕΑ θα πρέπει να είναι < της Τάξης Β μετά την υλοποίηση • ✓ Ένα πρόγραμμα για την εγκατάσταση μικρής κλίμακας φωτοβολταϊκών συστημάτων με τη χρήση μέτρησης καθαρής ενέργειας έχει ξεκινήσει
Οικονομικά όργανα	<ul style="list-style-type: none"> • Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> • ✓ Σχέδιο οικονομικών κινήτρων (2014-2020) προτάθηκε υπό το Σχέδιο Δράσης nZEB.
Πιστοποιητικά ενεργειακής απόδοσης (ΠΕΑ)	<ul style="list-style-type: none"> • Τα Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης έχουν καθιερωθεί, για τη λήψη οικοδομικής άδειας, όλες οι κατοικίες στην Κύπρο πρέπει πρώτα να διαθέτουν ένα ΠΕΑ • Ένα κεντρικό μητρώο ειδικευμένων ειδικών και ένα σύστημα ελέγχου έχει δημιουργηθεί 	<ul style="list-style-type: none"> • Πιστοποίηση για nZEB και έλεγχος συμφωνίας έχει προγραμματιστεί ως μεσοπρόθεσμο μέτρο του Σχεδίου Δράσης nZEB • Μέχρι τον Αύγουστο 2015: 22.656 ΠΕΑ για καινούρια κτίρια και 2.492 ΠΕΑ για υπάρχοντα κτίρια εκδόθηκαν. Αριθμός ελέγχων (θεωρητικός): 2.669 και ο αριθμός ελέγχων (επιτόπιος): 4.372
Συμβουλές ενέργειας και έλεγχοι	<ul style="list-style-type: none"> • Έχουν καθιερωθεί οι συνθήκες πλαισίου για ενεργειακούς ελέγχους. • Διαχειριστές του Υπουργείου Βιομηχανίας καταγράφουν τους ειδικευμένους ειδικούς 	<ul style="list-style-type: none"> • ☒ Εκπαίδευση και αδειοδότηση των ελεγκτών ενέργειας ξεκίνησε το δεύτερο εξάμηνο του 2013 • 47 ελεγκτές ενέργειας έχουν καταγραφεί (Ιούνιος 2015) • 20 Εταιρίες Υπηρεσιών Ενέργειας (EYE) έχουν αδειοδοτηθεί και καταχωρηθεί (Οκτώβριος 2015)
Εργαλεία πληροφόρησης για επενδυτές και χρήστες	<ul style="list-style-type: none"> • Ένα βραβείο εξοικονόμησης ενέργειας αγορά εταιρίες και κατοικίες • Ενημερωτικές ημερίδες διεξήχθησαν σε συχνή βάση 	<ul style="list-style-type: none"> • ○ Καμία πληροφορία για τις εξελίξεις σχετικά με τα δύο προγράμματα

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Έργα παρουσίασης	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Υλοποίηση του πιλοτικού έργου τεχνολογιών τηλεμέτρησης και επικοινωνίας σε πρώτο στάδιο Οικιακές και μη οικιακές πιλοτικές εφαρμογές των nZEB έχουν προγραμματιστεί
Μόρφωση και εκπαίδευση για επαγγελματίες δομικών κατασκευών	<ul style="list-style-type: none"> Το Τεχνικό Επιμελητήριο, το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο οργανώνουν εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία, μεταξύ άλλων, ασχολούνται με τα κτίρια 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Εκπαιδευτικά σεμινάρια υπάρχουν Ένα πρόγραμμα επαγγελματικών προσόντων για ειδικών εγκατάστασης κελύφους κτιρίου θα υιοθετηθούν μέχρι το τέλος του 2015 (μετά την έκδοση ενός βαθμού σχετικά με τη δημιουργία ενός μητρώου)
Υποστήριξη E&A	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Οικιστικός τομέας – Οικιακές Συσκευές

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Ελάχιστα Πρότυπα Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΠΕΑ)	<ul style="list-style-type: none"> ΕΠΕΑ έχουν υλοποιηθεί λόγω της Οδηγίας για τον Οικολογικό Σχεδιασμό 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Συνεχίζεται
Οικονομικά κίνητρα	<ul style="list-style-type: none"> Δωρεάν διανομή λαμπτήρων φθορισμού μικρού μεγέθους για οικιακούς καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας 	<ul style="list-style-type: none"> Χ Η καμπάνια ΣΠΗΘ έληξε το 2012 Οι λαμπτήρες καλύφθηκαν από το νέο πρόγραμμα επιχορήγησης που αφορά τον οικιστικό τομέα
Επίπεδα ενέργειας	<ul style="list-style-type: none"> Η Οδηγία για την Επισήμανση της Κατανάλωσης Ενέργειας της Ε.Ε. έχει υλοποιηθεί 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πληροφορίες για τις επισημάνσεις διαδόθηκαν, καμία περαιτέρω εξέλιξη
Εργαλεία πληροφόρησης	<ul style="list-style-type: none"> Πληροφορίες για τον ενεργειακό σχεδιασμό διαδόθηκαν 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πληροφορίες διαδόθηκαν, καμία περαιτέρω εξέλιξη δεν υποδεικνύεται
Μόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού λιανικού εμπορίου και άλλων παραγόντων της τροφοδοτικής αλυσίδας	<ul style="list-style-type: none"> Εκπαίδευση στην ενεργειακή απόδοση προσφέρεται 	<ul style="list-style-type: none"> Η εκπαίδευση συνεχίζεται
Υποστήριξη E&A	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Βιομηχανία, Τριτογενής Τομέας και Γεωργία

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
ΑΠΕΑ και άλλα πρότυπα για εξοπλισμό, διαδικασία παραγωγής, προϊόντα	<ul style="list-style-type: none"> ΕΠΕΑ έχουν υλοποιηθεί λόγω της Οδηγίας για τον Οικολογικό Σχεδιασμό 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Συνεχίζεται
Εξοικονόμηση ενέργειας και στόχοι δράσης για ατομικές εταιρίες	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Συστήματα διαχείρισης ενέργειας και άλλες υποχρεώσεις	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Περιοδικοί έλεγχοι ενέργειας έγιναν υποχρεωτικοί για μεγάλες επιχειρήσεις, πρώτος έλεγχος ενέργειας μέχρι τον Δεκέμβριο 2015
Οικονομικά κίνητρα και επένδυση	<ul style="list-style-type: none"> Προγράμματα χρηματοδότησης για μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας για βιομηχανικές εταιρίες και τριτογενούς τομέα υπάρχουν 	<ul style="list-style-type: none"> Χ Προγράμματα χρηματοδότησης που αφορούν τριτογενή τομέα, τομέα βιομηχανίας και γεωργίας έληξαν το 2013 ✓ Καινούριο πρόγραμμα επιχορήγησης υπάρχει (για περισσότερες πληροφορίες, βλέπε επίσης οικιστικά κτίρια) 1^η ειδοποίηση για πρόγραμμα επιχορήγησης αφορά μικρομεσαίες εταιρίες με 6 εκατομμύρια ευρώ
Οικονομική υποστήριξη για συμβουλές ενέργειας και ελέγχους	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Έλεγχοι ενέργειας για μικρομεσαίες εταιρίες χρηματοδοτείται από το νέο Πρόγραμμα Επιχορήγησης για κτίρια (βλέπε παραπάνω)
Επισήμανση ενέργειας	<ul style="list-style-type: none"> Η Οδηγία για την Επισήμανση της Κατανάλωσης Ενέργειας της Ε.Ε. έχει υλοποιηθεί 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Πληροφορίες για τις επισημάνσεις διαδόθηκαν, καμία περαιτέρω εξέλιξη
Υποστήριξη E&A	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Τομέας Μεταφορών

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιήθηκαν το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Όργανα σχεδιασμού	<ul style="list-style-type: none"> Σχέδια Δράσης Ενέργειας για Δήμους και Κοινότητες, 2010-2020: αναβάθμιση των ΜΜΜ, δωρεάν παρκινγκ για ΗΟ, ΥΟΕ, σταθμοί φόρτισης ΗΟ, εκπαίδευση προσωπικού, αγορά ενεργειακών οχημάτων, δημιουργία συστημάτων ενοικίασης ποδηλάτων Σχέδιο δράσης για ενδυνάμωση της δημόσιας μεταφοράς για μεγαλύτερες πόλεις, 2010—16: αγορά καινούριων λεωφορείων, καθιέρωση νέων προγραμματισμών υπηρεσιών λεωφορείου ανάμεσα στις μεγάλες πόλεις + αεροδρόμιο 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Σχέδιο Δράσης Μεταφοράς: αγορά καινούριων λεωφορείων, δημιουργία λωρίδων λεωφορείου, καθιέρωση συστήματος σχολικών λεωφορείων ○ Σχέδια Δράσης Ενέργειας για Δήμους και Κοινότητες ○ Εισαγωγή ενός ενδοδημοτικού συστήματος ενοικίασης ποδηλάτων ○ Βελτιώσεις στις δομές για ποδήλατα: καινούριες λωρίδες ποδήλατου Εγκατάσταση συστημάτων φυσικού αερίου σε οχήματα (αναμένεται να ξεκινήσει το 2014)
Όργανα ρύθμισης	<ul style="list-style-type: none"> Αναθεωρημένο σχέδιο δράσης για συνάψεις δημόσιων συμβάσεων για εξοπλισμό μεταφοράς που αφορούν επιβατικά οχήματα, οχήματα δημόσιας μεταφοράς και υπηρεσίες, απορριμματοφόρα και υπηρεσίες Εθελοντικές συμφωνίες με μεταφορείς και διανομείς 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα
Οικονομικά κίνητρα	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ετήσιος φόρος οχημάτων βασίζεται σε εκπομπές CO₂ (από το 2013/2014) ✓ Φορολογία οχημάτων περιλαμβάνει κριτήρια CO₂ (από 2014)

Στοιχείο του πακέτου πολιτικών	Πολιτικές που υλοποιηθεί το 2011	Αλλαγές πολιτικής μετά το 2011
Πληροφορίες και συμβουλές	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα
Υποστήριξη E&A	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα 	<ul style="list-style-type: none"> Καμία πληροφορία δε βρέθηκε στα ελεγμένα έγγραφα

Βελτιώσεις πολιτικών σύμφωνα με την Έρευνα Ειδικών

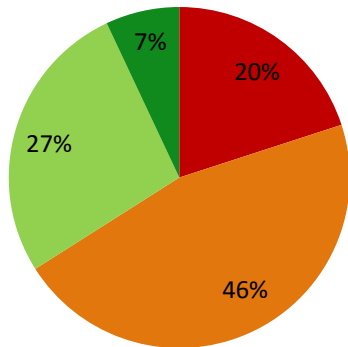
Προς παροχή μίας πληρέστερης εικόνας για την πρόοδο ενεργειακής απόδοσης που έχει γίνει, σε αυτό το κεφάλαιο χρησιμοποιούνται πληροφορίες που έχουν αποκτηθεί μέσω ποσοστιαίων δημοσκοπήσεων και ποιοτικών συνεντεύξεων. Για κάθε χώρα που αξιολογείται στο πρόγραμμα EEW, τρεις ειδικοί ερωτήθηκαν προφορικά, ενώ 15 ειδικοί στην εθνική ενεργειακή απόδοση έλαβαν μέρος στην ποσοστιαία δημοσκόπηση για την Κύπρο. Οι ειδικοί εργάζονται στον επιχειρησιακό τομέα, σε πανεπιστήμια/ οργανισμούς έρευνας, στον δημόσιο τομέα ή σε οργανισμούς ενέργειας. Όλα τα ευρήματα παρακάτω βασίζονται αποκλειστικά στις αξιολογήσεις που έγιναν από αυτούς τους ειδικούς. Αυτό επίσης περιλαμβάνει τους δείκτες προόδου χώρας, οι οποίοι βοηθούν στη σύγκριση της προόδου ανάμεσα σε χώρες και πεδία πολιτικών. Υπολογίστηκε από πέντε σχετικές ερωτήσεις της ποσοστιαίας δημοσκόπησης (βλέπε παράρτημα για ερωτηματολόγιο), συγκεκριμένα η ερώτηση 1 (φιλοδοξία των πολιτικών ενεργειακής απόδοσης), η ερώτηση 2 (πρόοδος τα τελευταία 3 έτη), η ερώτηση 4 (ετήσιος στόχος εξοικονόμησης), η ερώτηση 7 (στόχος NZEB) και η ερώτηση (βελτιώσεις σε κύρια πεδία πολιτικών ενέργειας). Οι απαντήσεις σταθμίστηκαν (η πιο θετική απάντηση με 100, η λιγότερο θετική με 0)

Σύμφωνα με τους Κύπριους ειδικούς, η Κύπρος είναι ένα από τα κράτη-μέλη που έχουν παρουσιάσει σχετικά καλή πρόοδο μετά το δεύτερο ΕΣΔΕΑ (δείκτης προόδου χώρας: 5 από 28). Σχετικά, παρουσίασε τη μεγαλύτερη αύξηση στην πρόοδο ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. σε σύγκριση με τα τρία προηγούμενα έτη (έρευνα 2012: δείκτης προόδου χώρας 22 από 27).

Παρόλο που τα δύο τρίτα των ειδικών θεωρούν τη συνολική φιλοδοξία της ενεργειακής απόδοσης σχετικά χαμηλή στους περισσότερους τομείς, σχεδόν οι μισοί (46%) νομίζουν ότι τουλάχιστον μία σειρά από επιπλέον πολιτικές υλοποιήθηκαν τα τελευταία έτη.

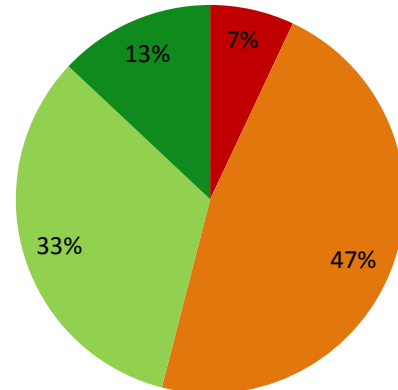
Οι ειδικοί βλέπουν την αύξηση στην απόδοση των υφισταμένων κτιρίων καθώς και στον τομέα μεταφορών ως τις κυριότερες προκλήσεις. Αναφέρουν την αυξημένη ενημέρωση των αρχών και τις διαδικασίες ενεργειακής απόδοσης ως μία θετική εξέλιξη. Οι ειδικοί συμφωνούν ότι η νομοθεσία της Ε.Ε. και η οικονομική υποστήριξη είναι οι κινητήριες δυνάμεις στα θέματα ενεργειακής απόδοσης για τις πολιτικές ενεργειακής απόδοσης στην Κύπρο. Η ομάδα υποστήριξής της Ε.Ε. που δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει τις Κυπριακές αρχές στην αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, θεωρήθηκε ότι ήταν μία θετική συμβολή σε αυτό το πεδίο.

Κύπρος: γενική φιλοδοξία πολιτικών ενεργειακής απόδοσης

- γενικά, αρκετά χαμηλή
- φιλόδοξη σε λίγους τομείς, λιγότερο φιλόδοξη σε περισσότερους άλλους
- φιλόδοξη σε μία σειρά τομέων, λιγότερο σε λιγότερους άλλους
- γενικά, αρκετά υψηλή

Κύπρος: πρόοδος πολιτικών ενεργειακής απόδοσης τα τελευταία 3 έτη

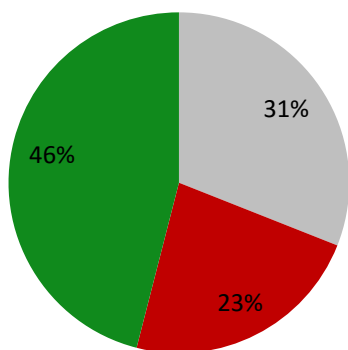

- καμία ή πολύ λίγη πρόοδος
- λίγες επιπλέον πολιτικές
- μία σειρά από επιπλέον πολιτικές
- πολλές επιπλέον πολιτικές

Σχεδόν οι μισοί από τους ειδικούς νομίζουν ότι ο στόχος εξοικονόμησης ΟΕΑ (νέα εξοικονόμηση της τάξεως του 1.5% των ετήσιων πωλήσεων ενέργειας στους τελικούς καταναλωτές) είναι πιθανό να επιτευχθεί.

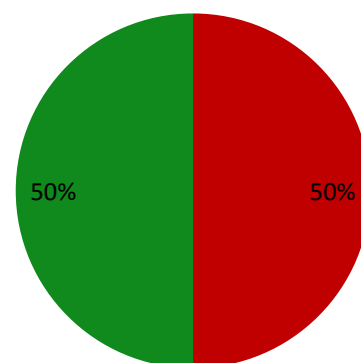
Παρόμοια, οι μισοί πιστεύουν ότι η Κύπρος βρίσκεται στη σωστή πορεία για την εκπλήρωση της υποχρέωσής της σύμφωνα με την ΟΕΑΚ, κατά την οποία όλα τα καινούρια κτίρια είναι «κτίρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας» μέχρι το 2020.

Κύπρος: επίτευξη του εθνικού στόχου εξοικονόμησης ενέργειας 1.5% (ΟΕΑ)

- δεν γνώριζα αυτόν τον στόχο
- στόχος πιθανώς να μην επιτευχθεί
- στόχος πιθανώς να επιτευχθεί

Κύπρος: σε πορεία εκπλήρωσης της υποχρέωσης «NZEB»

- Δεν γνωρίζω
- Όχι, έχουμε μείνει πολύ πίσω
- Ναι, η υλοποίηση είναι σε καλή πορεία

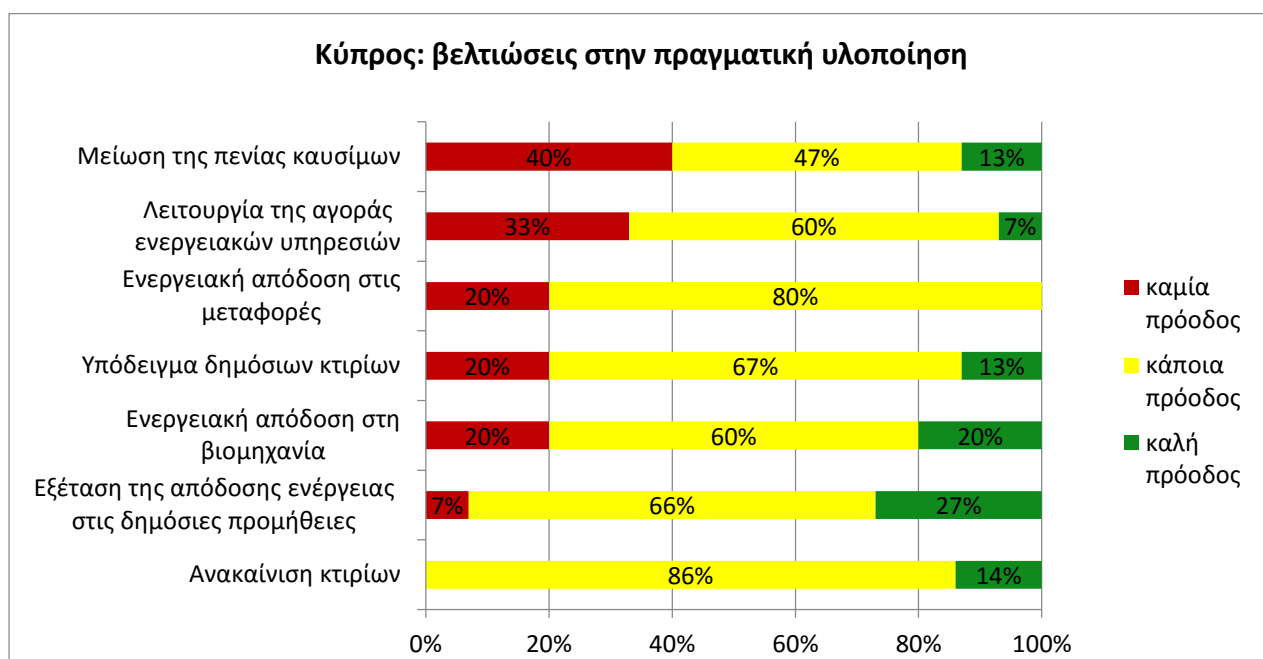
Στον δημόσιο τομέα, οι ειδικοί αναφέρουν ότι οι τοπικές αρχές έχουν δραστηριοποιηθεί περισσότερο στα θέματα ενεργειακής απόδοσης.

Για τον οικιστικό τομέα, το επίπεδο απόδοσης των υφισταμένων κτηρίων παραμένει μία κύρια πρόκληση. Ωστόσο, οι ειδικοί αναφέρουν ότι τα πρότυπα ενεργειακής απόδοσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις της ΟΕΑΚ έχουν εφαρμοστεί στα καινούρια κτίρια.

Κατά το χρονικό διάστημα της έρευνας, οι ειδικοί ανέμεναν νέα προγράμματα χρηματοδότησης (χρηματοδοτούμενα από Ταμεία Διάρθρωσης) να ανακοινωθούν στο κοντινό μέλλον για να υποστηρίξουν τις επενδύσεις ενεργειακής απόδοσης στον δημόσιο και οικιστικό τομέα.

Οι ειδικοί παρατηρούν υψηλό αχρησιμοποίητο δυναμικό ενεργειακής απόδοσης στους τομείς υπηρεσιών και βιομηχανίας που ακόμη χρειάζεται να αντιμετωπιστεί.

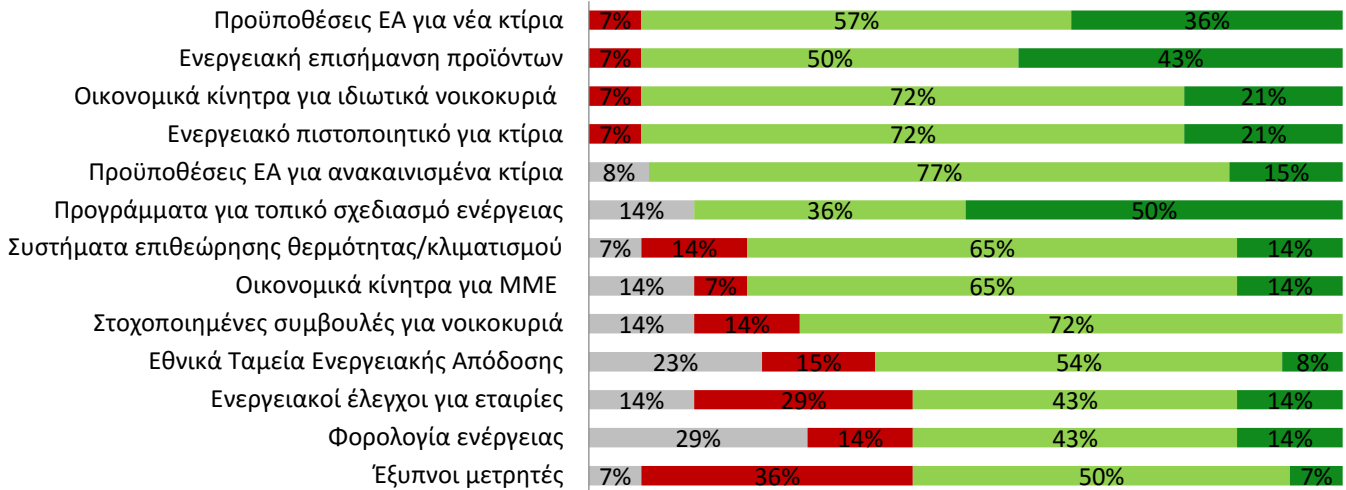
Στον τομέα μεταφορών, αναφέρονται κάποιες επενδύσεις στις καινούριες δομές καθώς και μία αλλαγή στη φορολογία καυσίμων. Ωστόσο, η εξάρτηση στα αυτοκίνητα ως κύριο μέσο μεταφοράς συνεχίζει να αποτελεί την κύρια πρόκληση.

Οι Κύπριοι ειδικοί ενέργειας βλέπουν πρόοδο σε μία σειρά οργάνων ειδικής πολιτικής ενεργειακής απόδοσης (πάνω από 90% αξιολογούν αρκετά εργαλεία ως εν μέρει ή πολύ αποτελεσματικά στο κυπριακό πλαίσιο), σε μερικές περιπτώσεις ανάμεσα στις υψηλότερες εντός της Ε.Ε. Το παραπάνω είναι πιθανώς λόγω του γεγονότος ότι κάποια τέτοια προγράμματα υπήρχαν και στο παρελθόν. Η υψηλότερη βαθμολόγηση για «καθόλου αποδοτικό» δόθηκε στους ελέγχους ενέργειας για εταιρίες (36%).

Κύπρος: αποδοτικότητα των διαφορετικών οργάνων πολιτικής

■ καμία υλοποίηση ■ καθόλου αποδοτικό ■ εν μέρει αποδοτικό ■ πολύ αποδοτικό

Βέλτιστες Πρακτικές

Ένα παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής από την Κύπρο είναι το πρόγραμμα Ενεργειακή Απόδοση σε νοικοκυριά με Χαμηλό Οικογενειακό Εισόδημα στη Μεσόγειο (ELIH MED). Ο σκοπός του προγράμματος είναι να «προσδιορίσει και να ελέγξει, μέσω μεγάλης κλίμακας πιλοτικών δράσεων, την επίτευξη των οικονομικά αποδοτικών τεχνικών λύσεων και των καινοτόμων χρηματοοικονομικών μηχανισμών με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης».¹

Οι κύριες δράσεις του προγράμματος είναι να αναπτύξει ενσωματωμένες πολιτικές για να προωθήσει την ενεργειακή απόδοση σε νοικοκυριά με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα δοκιμάζοντας τεχνικές και οικονομικές λύσεις σε 420 κατοικίες χαμηλού εισοδήματος και να προωθήσει έξυπνα συστήματα διαχείρισης ενέργειας σε 135 κατοικίες χαμηλού εισοδήματος.

Στην Κύπρο, 25 νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος θα προστεθούν εκ των υστέρων σε αυτό το πρόγραμμα. Λύσεις ενεργειακής απόδοσης συμπεριλαμβάνουν μεταξύ άλλων: εξωτερική θερμική μόνωση, διπλά τζάμια και ηλιακούς θερμοσίφωνες. Με τον τρόπο αυτό, η τελική ενεργειακή κατανάλωση θα μειωθεί κατά 40%, η ενεργειακή κατάταξη των κτιρίων θα βελτιωθεί κατά δύο βαθμούς και περίπου 50.000 κιλοβατώρες ανά έτος θα εξοικονομηθούν.

¹ ELIH MED (2015): Goals and working approach. <http://www.elih-med.eu/Layout/elih-med/?page=/upload/moduli/pagine/public/goals.html&target=&tit=Project>

Αποποίηση ευθύνης

Την αποκλειστική ευθύνη για το περιεχόμενο αυτής της έκδοσης φέρουν οι συγγραφείς. Δεν αντανακλάει απαραίτητως την άποψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ούτε ο Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (EASME) ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει την ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση μπορεί να γίνει των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτή. Η ανάλυση που έγινε εδώ βασίζεται σχεδόν αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρήχθησαν στα ΕΣΔΕΑ. Κατά συνέπεια, μία χαμηλή βαθμολογία για οποιαδήποτε από τα κριτήρια που αναλύθηκαν θα μπορούσαν να είναι επίσης αποτέλεσμα της έλλειψης λεπτομερών πληροφοριών σε ένα ΕΣΔΕΑ. Επιπλέον για κάποιες χώρες, ζητήθηκε η γνώμη των εθνικών ειδικών για την αναθεώρηση των αναφορών. Ωστόσο, οι ειδικοί δεν ήταν διαθέσιμοι για κάθε έκθεση χώρας και μία πλήρης ανάλυση των πολιτικών και των μέτρων ήταν μόνο δυνατή για περιορισμένο αριθμό αναφορών. Ο σκοπός αυτής της αξιολόγησης δεν είναι μία απόλυτη επισκόπηση πολιτικής ανάμεσα στα κράτη-μέλη αλλά επικεντρώνεται στις μεμονωμένες συνθήκες κάθε κράτους-μέλους.

Το Έργο

Το έργο Energy Efficiency Watch Project στοχεύει στη διευκόλυνση της υλοποίησης της Οδηγίας Ενεργειακής Απόδοσης αλλά επίσης και των σχετικών πολιτικών, όπως την Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων (ΟΕΑΚ) και την Οδηγία για Ενεργειακό Σχεδιασμό (ΟΕΣ) σε εθνικό αλλά και περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η έκθεση αυτή χώρας παρουσιάζει την πρόοδο που έχει γίνει στην υλοποίηση των εθνικών πολιτικών ενεργειακής απόδοσης μέσω ενός ελέγχου ΕΣΔΕΑ και μίας εκτεταμένου εύρους ειδικών έρευνας της Ε.Ε.

www.energy-efficiency-watch.org

Οι Συγγραφείς

Stefan Thomas, Felix Suerkemper, Thomas Adisorn, Dorothea Hauptstock, Carolin Schäfer-Sparenberg, Lena Tholen, Florin Vondung (Wuppertal Institute)

Daniel Becker, Lucie Tesniere, Charles Bourgault, Sonja Förster (Ecofys)

Christiane Egger (OÖ Energiesparverband)

με τη συμμετοχή των

Reinhold Priewasser (University of Linz), Nils Borg (ecee), Dominique Bourges (Fedarene), Peter Schilken (Energy Cities)

Κατάλογος Συντομογραφιών

ΕΓΚΠ – Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών, **ΕΑ** – Ενεργειακή Απόδοση, **ΕΕΔ** – Οδηγία Ενεργειακής Απόδοσης, **ΠΕΑ** – Πιστοποιητικά Ενεργειακής Απόδοσης, **ΟΕΑΚ** – Οδηγία για την Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων, **ΕΕΥ** – Εταιρία Ενεργειακών Υπηρεσιών, **ΕΕ** – Ευρωπαϊκή Ένωση, **ΕΕW** – Energy Efficiency Watch, **ΕΠΕΑ** – Ελάχιστα Πρότυπα Ενεργειακής Απόδοσης, **MURE** – Mesures d'Utilisation Rationnelle de l'Énergie, **ΕΣΔΕΑ** – Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης, **nZEB** – Κτίρια σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας, **E&A** – Έρευνα και Ανάπτυξη